

Flipped classroom – oppimisen uudet tuulet

Flipped classroom on parhaillaan yksi polttavimmista pedagogisen keskustelun aiheista. Ilmaukselle ei ole vakiintunutta suomenkielistä nimitystä, mutta flipped classroom, käänteinen opetus, tarkoittaa yksinkertaisimmillaan reaaliaikaisten luentojen lopettamista. Luennot videoidaan, ja opiskelijat perehtyvät materiaaliin ennen opetukseen osallistumistaan. Opetustilanteessa aika käytetään tiedon syventämiseen ja keskusteluun. Luentopainotteinen opetus käännetään siis pääläelleen, tästä nimi.

Teoriaopetus kuvataan videoille, joita opiskelijat pystyvät katsomaan ajasta ja paikasta riippumatta. Videot voi katsoa niin usein kuin haluaa, yksin tai yhdessä muiden kanssa. Näitä on myös mahdollista kelata edestakaisin. Ennen opetukseen tuloa osallistujien edellytetään katsoneen videot. Lähiopetuksessa päästään sitten keskittymään ongelmakohtien selvittämiseen, keskusteluun, tietojen analysointiin ja ongelmanratkaisuun. Käänteinen opetus ei tarkoita opettajan osuuden häviämistä, vaan hänen läsnäoloaan tarvitaan edelleen kontaktiopetuksissa. Opettaminen on ehkä jopa vaativampaa kuin aiemmin. Opetustilanteesta tulee aktiivisen vuorovaikutteinen, kun videoluentojen tiedot yhdistetään aiempaan osaamiseen ja uusiin asioihin. Toisin kuin yksin suurelle joukolle puhuva luennoitsija, käänteisessä opetuksessa opettaja voi keskittyä henkilökohtaiseen vuorovaikutukseen opiskelijan kanssa. Myös oppilaalla on oltava halua ottaa vastuuta omasta oppimisestaan.

Käänteisestä opetuksesta saa hyvä käsityksen katsomalla esimerkiksi Khan Academyn

Khanin loistavan TED-puheen vuodelta 2011. Khania pidetään yhtenä käänteisen opetuksen luojaista ja tämän innovaation keksijänä.

Helsingin lääketieteellisessä tiedekunnassa tarjotaan vuosittain lähes 10 000 tuntia luento-opetusta huolimatta siitä, että tiedekunnassa on pitkäjännitteisesti pyritty kehittämään luentoja korvaavia aktiivisia opetusmenetelmiä. Lisäksi ensimmäisten vuosien opetusmenetelmänä käytetään ongelmalähtöistä opetusta (problem based learning, PBL). Luennot muodostavat noin kolmasosan annetusta opetuksesta, joillakin kliinisillä aloilla jopa enemmän. Luennot eivät ole pakollisia, ja suuri osa opiskelijoista ei osallistukaan niille. Luento-opetuksesta saatu palaute on heikompa kuin muusta opetuksesta saatu. Oppi ei siis mene perille toivotulla tavalla.

Helsingin lääketieteellisen tiedekunnan strategiaan on kirjattu luentojen siirtäminen videoiksi. Luentojen lataaminen verkkoon ei itsessään paranna oppimisen laatua. Verkko-luentojen yhdistäminen ohjattuun lähiopetukseen ei ainakaan huononna nykytilannetta, jossa luennot on sidottu aikaan ja paikkaan, ilman että suurin osa opiskelijoista osallistuu niille.

Useat yliopistot erityisesti Yhdysvalloissa ovat siirtyneet käänteiseen opetukseen. Myös monet lääketieteen erikoisalajat ovat siirtyneet tai pohtivat siirtymistä tähän menetelmään. Tutkittua tietoa, julkaisuista puhumattakaan, on kuitenkin vielä varsin vähän (Green ja McNeeley 2013). Hakusanalla ”flipped classroom” ei löydy montakaan lääketieteellistä julkaisua, vaan tietoa etsiessään kannattaa käyttää hakusanaa ”blinded classroom”.

Maailman huippuyliopistot ovat lisänneet mahdollisuuksia verkko-oppimiseen kaikille avointen ilmaisten kurssien avulla (esimerkiksi Coursera). MOOC:t (massive open online courses) tekevät tuloaan joka alalla. Tässä kehityksessä on myös Suomen lääketieteen opetuksen pysyttävä mukana. Uusia luovia keinoja opettaa ja oppia on kehitettävä ja otettava käyttöön. ■

ANNE PITKÄRANTA, varadekaani (opetus), professori, ylilääkäri
HYKS, korva-, nenä- ja kurkkutautien
klinikka
Helsingin yliopisto

SIDONNAISUUDET

Ei sidonnaisuuksia

KIRJALLISUUTTA

- Green DE, McNeeley MF. Practice corner: is radiology education ready for a flipped classroom? *Radiographics* 2103;33:533–4.
- www.coursera.org
- www.khanacademy.org, Salman Khan TED 2011 (ted.com)